

Utlåtande om utkastet till regeringens proportion till riksdagen med förslag till skärgårdslagen och om utkastet till statsrådets förordning om skärgårdsdelegationen

Stadsstyrelsen 13.04.2026

872/03.00/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:

generalplanechef Maija-Riitta Kontio, Maija-Riitta.Kontio@borga.fi

tomtchef Pekka Söyriä pekka.soyrila@borga.fi

Jord- och skogsbruksministeriet begär Borgå stads utlåtande om utkastet till regeringens proportion till riksdagen med förslag till skärgårdslagen och om utkastet till statsrådets förordning om skärgårdsdelegationen.

I denna proposition föreslås en ny skärgårdslag. Enligt propositionen upphävs den gällande lagen om främjande av skärgårdens utveckling. Syftet med propositionen är att främja en livskraftig skärgård och ge svar på de förändrade villkoren i skärgården och samhället i stort.

Den föreslagna lagen omfattar en skyldighet för kommuner och välfärdsområden att se till att fast bosatta skärgårdsinvånare har tillgång till service, med beaktande av skärgårdens särdrag. De ska även se till att avseende fästs vid dessa särdrag och vid att skärgårdens livskraft utvecklas när beslut som gäller skärgården fattas. I lagförslaget anges också hur detta ska beaktas. I proportionen presenteras sex alternativ, bland annat att en skärgårdsnämnd inrättas för kommunen eller välfärdsområdet eller något annat organ med ansvar för skärgårdsfrågor utnämns, och nämnden eller organet hörs som ett led i beslutsfattandet. Lagen föreslås också ålägga dem som planerar och allokerar stödåtgärder enligt annan lagstiftning att beakta skärgårdens särskilda förhållanden som faktor som ökar behovet av stöd.

Enligt lagförslaget ska staten ordna sådan förbindelsefartygstrafik att invånare i yttre skärgården och i mellanskärgården har tillgång till de trafiktjänster som är nödvändiga för stadigvarande boende. Tjänsterna ska vara flexibla och tillhandahållas gratis eller till skäligt pris. Lagförslaget innehåller även en beredskapsskyldighet som gäller förbindelsefartygstrafiken. Enligt förslaget ska serviceproducenter inom förbindelsefartygstrafik upprätthålla en beredskap inför störningar under normala förhållanden och inför sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen, och se till att verksamheten fortsätter medan de pågår.

Dessutom innehåller lagförslaget en skyldighet att beakta de syften som anges i skärgårdslagen när planer enligt lagen om områdesanvändning görs upp för skärgården och vattenområden i skärgården. I lagen föreslås även ett bidrag för vård av skärgårdsnatur, skärgårdslandskap och kulturlandskap i skärgården.

Enligt propositionen är det livskraftscentralerna som på ansökan beviljar bidraget inom ramen för statsbudgeten. Bidraget beviljas i form av statsunderstöd enligt statsunderstödslagen.

Lagförslaget innehåller vidare en skyldighet för statsrådet att hålla riksdagen informerad med läges- och utvecklingsbilder över skärgården. I lagen föreslås även bestämmelser om en parlamentarisk skärgårdsdelegation som statsrådet tillsätter. Enligt förslaget ska jord- och skogsbruksministeriet ansvara för beredningen av läges- och utvecklingsbilden, och skärgårdsdelegationen vara ansluten till det ministeriet. Dock ska det enligt förslaget åligga varje ministerium att genomföra och övervaka skärgårdspolitiken i fråga om det egna ansvarsområdet.

Enligt förslaget innehåller lagen även en mer precis definition av skärgård, som baserar sig på skärgårdsklassificeringen, publicerad av Finlands miljöcentral. Enligt klassificeringen indelas skärgårdsområdena således i yttre skärgård, mellanskärgård, inre skärgård och skärgård på fastlandet. Den föreslagna definitionen förtydligar tillämpningen av lagen och stärker en platsbaserad regional utveckling. Enligt den nya definitionen täcker skärgårdsområdena cirka 15 procent av Finlands yta. Lagen avses träda i kraft 1.1.2027. Enligt en ikraftträdandebestämmelse i förslaget förblir statsrådets förordning om skärgårdskommuner och de skärgårdsdelar i andra kommuner på vilka bestämmelserna om skärgårdskommuner tillämpas (1089/2016), som är given med stöd av lagen om främjande av skärgårdens utveckling, i kraft tills något annat föreskrivs med stöd av denna lag.

Bilaga: Regeringens proportion till riksdagen med förslag om skärgårdslagen med motiveringar

Utlåtande från Borgå stad

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar att Borgå stad ska avge det utlåtande som finns i bilagan om utkastet till regeringens förslag till riksdagen med förslag om skärgårdslagen och om utkastet till statsrådets förordning om skärgårdsdelegationen.

Paragrafen justeras omgående.